

Vena azigos basısına bağlı doğumsal lobar amfizem*

Ali NAYCI, Ayşe POLAT, Ali Kemal TOPALOĞLU, Esat YILGÖR, Selim AKSÖYEK

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi, Patoloji, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalları, Mersin

Özet

Doğumsal lobar amfizem, erken çocukluk döneminde şiddetli solunum sıkıntısına neden olabilen doğumsal bir akciğer hastalığıdır. Bronko-alveoler yapısal bozukluklar veya basıya bağlı solunum yolu tıkanıklıkları, etkilenen lobta aşırı hava birikimine neden olur. Damar basıları, etiyolojide nadiren rol oynar. Çalışmamızda, vena azigos basısına bağlı bir doğumsal lobar amfizem olgusu sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Doğumsal lobar amfizem, vena azigos

Summary

Congenital lobar emphysema caused by vena azygos compression

Congenital lobar emphysema may cause severe respiratory distress in young infants. Broncho-alveolar structural abnormalities or obstructions result in overinflation of the involved lobe. A small percentage results from vascular compression. In the present paper, a case of congenital lobar emphysema caused by the vena azygos compression is reported.

Key words: Congenital lobar emphysema, vena azygos

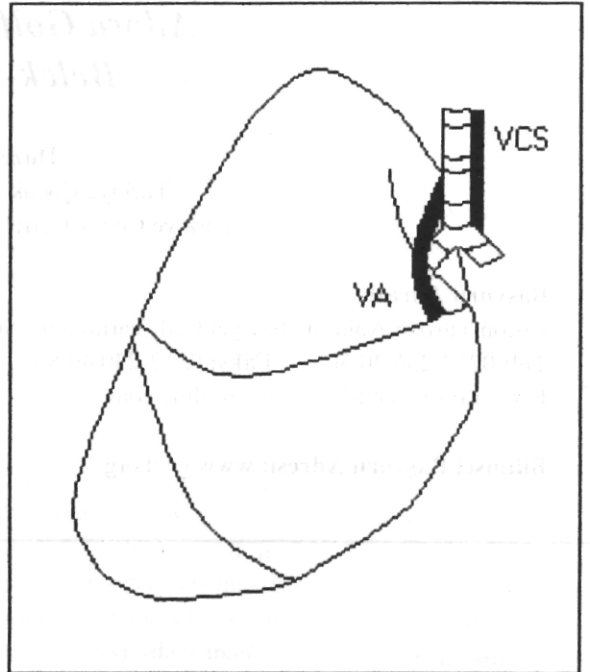
Giriş

Doğumsal lobar amfizem (DLA), erken çocukluk dönemindeki solunum sıkıntılarının önemli bir nedenidir. Hastalığın kliniğini ilk kez 1932'de Nelson (4) tanımlamış, 1945'de Gross ve Lewis (1) lobektomi ile tedavisini önermiştir. Nedenleri arasında nadiren kardiyovasküler basılar bildirilmekte olup, olgumuz literatürde daha önce vena azigos basısıyla gelişen DLA'ya raslanmadığı için sunulmuştur.

Olgu Sunumu

22 günlük erkek bebek doğumdan beri süren solunum sıkıntısı ile getirildi. Bebeğin 38 haftalık, 3700 gram ve 5-8 Apgar skoru ile doğduğu, doğum sonrasında yeniden canlandırma işleminin gerekmediği öğrenildi. Fizik incelemesinde; dispne, siyanoz, burun kanadı solunumu ve ekspiryumda uzama belirlendi. Kalp tepe atımı 190/dk, solunum sayısı 80/dk bulundu. Sağ hemitoraksta hiperrezonans ve

solunum seslerinde azalma saptandı. Akciğer filminde sağ tarafta havalanma artışı, kalp ve mediasten gölgesinde sola kayma vardı. Bilgisayarlı göğüs

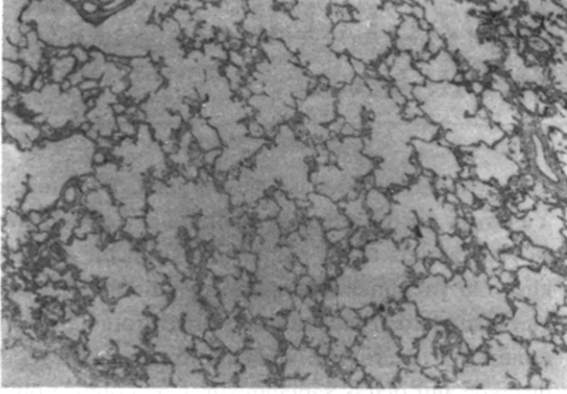

Resim 1. Vena azigos basısına bağlı gelişmiş konjenital lobar amfizem olgusunun şematik resmi. VA: Vena azigos. VCS: Vena cava superior.

*X. Ulusal Neonatoloji Kongresi'nde sunulmuştur (26-30 Mart 2000, Antalya).

Adres: Dr. Ali Naycı, Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi, Araştırma ve Uygulama Hastanesi, Çocuk Cerrahisi A.D. P.K: 33070-Zeytinlibahçe-Mersin

Yayına Kabul Tarihi: 17.12.2000

Resim 2. Mikroskopik olarak alveol duvar bütünlüğünde yer yer bozulma, alveoler genişleme ve normal bronşial kıkırdak yapısı gösteren amfizemli lob (HEx40).

tomografisi DLA tanısını destekler nitelikteydi. Bronkoskopide patolojik bir bulguya rastlanmadı. Torakotomide, sağ ana bronşta vena azigos basısı, sağ üst ve orta lobta amfizem saptandı (Resim 1). Vena azigos bağlanarak kesildi, amfizematöz loblar çıkarıldı. Atelektatik alt lobun bu işlemten sonra havalandığı görüldü. Histolojik incelemede alveoler boşlukların aşırı genişlemiş, alveol duvar bütünlüğünün yer yer bozuk ve parankim içerisindeki bronş kıkırdağı ve mukozasının normal olduğu belirlendi (Resim 2). Olgumuz ameliyattan sonra yedinci günde sorunsuz olarak taburcu edildi.

Tartışma

DLA etkilenen lobta hava sıkışması, çevre dokulara bası, mediasteninin yer değiştirmesi ve amfizemli lo-

bun karşı tarafa fitiklaşması ile kendini gösterir (2). Yenidoğan dönemindeki solunum sıkıntılarının nedeni nedenlerinden olup; bronşta darlık/atrezi, kıkırdak bozukluğu gibi akciğer anomalilerinin yanısıra, bronkojenik kist veya aberran damarlar gibi akciğer dışı anomalilerden de kaynaklanabilir. Ek olarak alveolar fibrozis gibi solunum yollarında tıkanıklık oluşturmayan lezyonlar da etken olabilmektedir. Etiyolojide patent duktus arteriosus, pulmoner arter ve anevrizmal bronşial ven gibi damar basılarına daha az rastlanmaktadır (3). Damar basılarına bağlı gelişen DLA'da bulguların genellikle dördüncü aydan sonra başladığı bildirilmekle birlikte (3), sağ ana bronşa v.azigos basısı saptanan olgumuzda belirtiler doğumdan hemen sonra başlamıştı. Bu durum, işlevsel olmayan üst ve orta amfizemli lobların yanı sıra, bu iki lobun yaptığı basıya bağlı alt lob ateletazisinden dolayı sağ akciğerin tamamen etkilenmiş olması ile açıklanabilir. Olgumuzda bası ana bronşta olmasına karşın, yalnız üst ve orta lobta amfizem gelişmesi bu iki lobta damar basısına ek bir intrinsek anomali bulunduğunu düşündürmektedir.

Kaynaklar

1. Gross RE, Lewis JE: Defect of the anterior mediastinum. Surg Gynec Obstet 80:549, 1945
2. Keklikkaya I, Zengin M, Özdemir M, et al: Congenital lobar emphysema: A case report. J Cardiovascular Surg 35:359, 1994
3. Leape LL, Longino LA: Infantile lobar emphysema. Pediatrics 34:246, 1964.
4. Nelson RL: Congenital cystic disease of the lung. J Pediatr 1:233, 1932